

Merknadsbehandling Planprogram for Kommunedel plan Steinsfjorden og Kroksund

	Oppsummering merknad:	Kommentar til merknad:
1	RINGERIKE KOMMUNE – MILJØRETTET HELSEVERN, 07.04.2014	
	<p>Det fremgår ikke av planprogrammet om Folkehelselovens bestemmelser er kjent. Til opplysning vil bestemmelsene i Folkehelselovens kapittel 3 Miljørettet helsevern og Forskrift om miljørettet helsevern kapittel 3, Miljø- og helsekrav til lokaler, virksomheter og eiendommer, jf. §§ 7, 8 og 9 gjelde for mange typer tiltak, også de som er nevnt i tilknytning til planområdet, jf. § 2 Virkeområde m/kommentarer. Til programmets punkt «5.3.3. Vannkvalitet» gjelder også Rundskriv IK-21/94 fra Statens helsetilsyn, Vannkvalitetsnormer for friluftsbad.</p> <p>Det er av stor betydning at allmennhetens adgang til friluftsområder og innsjøen tilrettelegges med universell utforming slik at behovene til personer med ulike typer funksjonshemninger (syns-, hørsels-, orienterings-, bevegelses- og miljøhemninger) ivaretas. F.eks bør universell utforming fastsettes som krav ved etablering av allment tilgjengelige brygger og andre anlegg for ombordstigning i båt, bading fra rullestol, fiskeplasser, observasjonsområder for å kunne det biologiske mangfoldet, m.m.</p> <p>Kommuneoverlegen og fagansvarlig for miljørettet helsevern i Ringerike kommune kan kontaktes for nærmere avklaringer omkring bestemmelser om miljørettet helsevern og universell utforming.</p>	<p>Opplysningene tas til orientering. Utarbeidelse av kommunedelplan for Steinsfjorden må forholde seg til gjeldende lovverk, deriblant Folkehelselovens bestemmelser.</p> <p>Universell utforming er eget utredningstema i planarbeidet, og temaet vil bli vurdert med hensyn til hvor det bør tilrettelegges og om det skal innarbeides konkrete krav og retningslinjer i planforslaget.</p> <p>Opplysningene tas til orientering.</p>
2	RINGERIKE KOMMUNE – TEKNISK DRIFT, 07.04.2014	
	<p>Teknisk drift har i dag 14 KUR-anlegg (Kloakk uten rør) i Steinsfjorden nedbørsfelt. Det er vedtatt i Kommunestyret (sak 132/13) at KUR-anleggene skal legges ned, og at avløpet skal overføres til Monserud renseanlegg. Dette innebærer bl.a. legging av sjøledninger og etablering av pumpestasjoner. Foreslåtte plasseringer av sjøledninger og pumpestasjoner er vist på vedlagt kart og vil komme i konflikt med foreslåtte verneområder i og rundt Steinsfjorden.</p>	<p>Temaet «Kraft og rørledninger» skal utredes. Eventuelle krav eller retningslinjer knyttet til etablering av nødvendige sjøledninger og renseanlegg skal vurderes.</p>

	<p>Prosjektering av ledningsanlegget er forventet å starte opp i begynnelsen av mai. Oppstart på bygging av ledningsanlegget er planlagt til våren 2015.</p> <p>Teknisk drift ønsker å bli holdt orientert om videre arbeider med kommunedelplanen.</p>	<p>Teknisk drift vil bli holdt orientert i utarbeidelsesfasen av planforslaget.</p>
3	<p>BUSKERUD FYLKESKOMMUNE, 07.04.2014</p>	
	<p>Kulturlandskap og nyere tids kulturminner: Steinsletta i Hole og Ringerike kommuner er Buskeruds representant i det nasjonale prosjektet «Utvalgte kulturlandskap i jordbruket». Steinsvika er en viktig del av kulturlandskapsområdet, og befinner seg innenfor planområdet for kommunedelplanen. Som en del av prosjektet er det her gjort et stort arbeid med inngjerding, rydding av kratt og innsetting av beitedyr. Det er svært viktig at kommunedelplanen legger til rette for opprettholdelse av beiting i Steinsvika. Rett sør for Steinsvika, på eiendommen Stein 188/1 i Hole, ligger et kulturminne med høy verneverdi. Dette er en kalkovn. Den er registrert i Askeladden med id-nr. 131006, og er ikke automatisk fredet.</p> <p>Det er ingen vedtaksfreda kulturminner fra nyere tid innenfor planområdet. Det er imidlertid sannsynlig at det finnes verneverdige kulturminner her, bl.a. tilknyttet jordbruk, hytte- og fritidsbruk og bruk av fjorden. Det vil være nyttig å få en oversikt over hva som finnes av verneverdige kulturminner innenfor området. Fylkeskommunen anbefaler at det blir foretatt en registrering av nyere tids kulturminner.</p> <p>Automatisk fredete kulturminner: Fylkeskommunen har kjennskap til automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet. Det ligger flere steinalderlokaliteter, helleristninger, gravfelt og gravminner ved Steinsfjorden og Kroksund. Det er også tidligere gjort gravfunn og flere løsfunn av gjenstander som er en indikator på at det finnes automatisk fredete kulturminner under markoverflaten som ikke er synlige over bakken.</p> <p>Fylkeskommunen har ikke grunnlagsmateriale for å kunne vurdere hvorvidt den foreslåtte arealdisponeringen innebærer konflikt i forhold til automatisk fredete kulturminner ettersom områdene ikke er arkeologisk registrert, jf. Kulturminnelovens §§ 8 og 9. Fylkeskommunen vil derfor presisere at når det gjelder hensynet til automatisk fredete kulturminner har</p>	<p>Nyere tids kulturminner vil bli innarbeidet som eget utredningstema i planprogrammet. Arbeidet med en slik utredning omfatter en overordnet beifaring og registrering av planområdet.</p> <p>Kulturlandskap vil inngå i utredningstemaet «Landskap», der vurderinger knyttet til beiting i Steinsvika inkluderes.</p> <p>Automatisk fredete kulturminner vil bli innarbeidet som eget utredningstema i planprogrammet.</p>

	<p>fylkeskommunen ikke sagt seg enig i arealbruken, jf. Kulturminnelovens § 8, 4.ledd, siste setning.</p> <p>Hvis kommunen imidlertid ønsker en avklaring av forholdet til de automatisk fredete kulturminner før man begynner med reguleringsplanarbeidet, vil fylkeskommunen kunne bistå med dette. Kommunen må da bekoste de undersøkelser som er nødvendige, jf. § 10 i kulturminneloven.</p> <p>Fylkeskommunen vil anbefale at det lages et temakart over kjente automatisk fredete kulturminner som legges ved planen og som bør fungere som rettledende i fremtidig planlegging. For å sikre forutsigbarhet i planlegging for grunneiere og tiltakshavere, samt å gi retningslinjer for saksbehandling i kommunen, anbefales det at det blir laget generelle bestemmelser knyttet til automatisk fredete kulturminner og kulturmiljø. Slike bestemmelser kan lages jf. Plan- og bygningslovens § 11-9 nr. 7 og 8. Fylkeskommunen kan ettersende forslag til slike bestemmelser dersom kommunen ønsker det.</p>	<p>Det forventes ikke at det er behov for å gjennomføre undersøkelser i forbindelse med dette planforslaget. Slike undersøkelser forutsettes gjennomført ved utarbeidelse av reguleringsplaner.</p> <p>Temakart over kjente nyere tids kulturminner og automatisk fredete kulturminner vil bli utarbeidet som en del av temautredningen, samt innarbeidet i planbeskrivelsen. Det forutsettes at det vil bli utarbeidet generelle bestemmelser knyttet til nyere tids kulturminner og automatisk fredete kulturminner og kulturmiljø.</p> <p>Kjente kulturminner, eller områder der det er svært høy sannsynlighet for kulturminner, vil bli sikret i plankartet gjennom båndleggingsområder.</p>
4	<p>FYLKESMANNEN I BUSKERUD, 04.04.2014</p> <p>Kommunene har i planprogrammet ikke vektlagt samfunnssikkerhet og beredskap som eget punkt. Det er svært viktig at dette arbeidet vektlegges og at kommunene gjennom kartlegging setter spesielt fokus på flom, skred og andre klimatiske samfunnssikkerhet- og beredskapsutfordringer. Fylkesmannen ser det som positivt at kommunen gjennom punkt 6.2.8 planlegger gjennomføring av ROS-analyse for de aktuelle områdene, men ser på det som helt nødvendig at kommunene i kommunedelplanen for Steinsfjorden og Kroksund har et eget punkt som omtaler samfunnssikkerhet og beredskap. Det vil være en forutsetning at kommunene tar hensyn til sin helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse og fylkes-ROSen i arbeidet med dette temaet.</p> <p>Det er knyttet sterke landbruksinteresser til vesentlige deler av strandsonen langs Steinsfjorden, og til de bakenforliggende landarealene i begge kommunene. I utgangspunktet mener Fylkesmannen at slike landbruksarealer bør bli liggende utenfor plangrensen. Dersom slike landbruksarealer likevel kommer på innsiden av plangrensa, er det viktig at landbruksinteressene og driften av</p>	<p>Samfunnssikkerhet og beredskap inngår i planprogrammet som en del av ROS-analysen.</p> <p>Det skal avholdes et eget ROS-seminar, hvor relevante forhold knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap vil bli drøftet med beredskapsansvarlige i kommunene.</p> <p>Fylkes-ROSen vil bli hensyntatt i planarbeidet.</p> <p>Kommunedelplanen skal avklare forholdet mellom bruk og vern, og dermed gjøre avveininger mellom de ulike interessene, bl.a. landbruksinteresser. Det kan bli vurdert å ta enkelte landbruksarealer ut av planen, der dette vurderes som hensiktsmessig.</p>

	<p>disse arealene ivaretas. Det blir særlig viktig at slike arealer forvaltes aktivt etter bestemmelser om vern og bruk slik at landbruksdriften kan utvikles i tråd med moderne landbruksdrift også i framtiden. Det er viktig at også konsekvensene av planarbeidet for framtidig landbruksdrift kommer fram og ikke bare landbruksdriftens konsekvenser for Steinsfjorden.</p> <p>Fylkesmannen vil i det videre planarbeidet legge spesiell vekt på forholdet til Ramsarkonvensjonen og oppfølgingen av denne. Fylkesmannen anser at det reviderte planprogrammet omhandler de viktigste nasjonale føringene for planarbeidet. Forslaget omfatter også relevante miljøfaglige forhold og utredningstema på miljøområdet. Fylkesmannen har likevel noen forslag til justeringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I punkt 5.2 om spesielt sårbare områder kan også lokaliteter for truede og sårbare planter på land nevnes. • Det bør komme tydeligere frem at kommunedelplanen skal vurdere behovet for og stille krav om reguleringsplan for konkrete områder der dette er nødvendig for å sikre viktige naturverdier. • Planarbeidet bør begrense nye private brygger og båttopplag. Eventuelle fellesbrygger til erstatning for enkeltbrygger og mudring ved eksisterende brygger kan vurderes tatt inn som aktuelle tema med sikte på å skjerme områder der konflikten med naturverdiene er størst. <p>Fylkesmannen slutter seg til Ringerike kommunes saksutredning der det står at fremdriftsplanen bør gjennomgås og oppdateres.</p> <p>Til varsel om oppstart av planarbeidet vil Fylkesmannen for øvrig vise til deres tidligere uttalelse med hensyn til hvilke nasjonale og vesentlig regionale interesser som må ivaretas i planarbeidet. De viser også til tidligere faglige innspill knyttet til andre aktuelle miljøfaglige tema.</p>	<p>Ev konsekvenser planforslaget har for landbruksdrift inngår som en del av temautredning av «Landbruk».</p> <p>Fylkesmannens forslag til justeringer av planprogrammet tas til orientering, og vil bli innarbeidet.</p> <p>Fremdriftsplan skal gjennomgås og oppdateres før fastsettelse av planprogram.</p>
5	NVE, 04.04.2014	
	NVE viser til innspill til oppstart av planarbeidet og 1. gangs høring av planprogram, og ser at deres innspill nå er tatt med i planprogrammet. NVE har ikke ytterligere merknader til	Ingen kommentar

	planarbeidet nå.	
6	JERNBANEVERKET, 07.04.2014	
	<p>Etter oppdrag fra Samferdselsdepartementet planlegger Jernbaneverket en ny jernbanelinje mellom Sandvika i Bærum og Hønefoss i Ringerike (Ringeriksbanen). Endelig trase er ikke fastsatt og vil bli nærmere detaljert i det kommende planarbeidet. Etter Jernbaneverkets syn finnes det potensielle konfliktområder i forhold til en fremtidig bygging av banen og kommende kommunedelplan for Steinsfjorden og Kroksund.</p> <p>Eksisterende jernbane og fremtidig Ringeriksbane er del av et jernbanenettverk som gir viktige bidrag til sikrere og mindre miljøskadelig transport. Etter Jernbaneverkets syn ligger det gode hensikter bak kommunedelplanen, som bl.a. skal legge et godt grunnlag for sameksistens mellom naturverdiene og befolkningens bruk av planområdets naturkvaliteter. Det er derfor viktig at gode miljøhensyn ikke blir satt opp mot hverandre og at gode miljøintensjoner ikke blir skadelidende. Jernbaneverket legger derfor til grunn at arealbruken rundt Steinsfjorden og Kroksund i fremtiden både må omfatte vern av viktige naturområder, men må også kunne åpne for Ringeriksbanen og den samfunnsnyttene det innebærer i form av miljøgevinst og reisetidsbesparelse. Kommunedelplanens arealbruk må tilpasses jernbanens trase og særlig stasjonsplassering. Utredning av Ringeriksbanen omfatter utbyggingsalternativer som skal videreføres i plan etter plan- og bygningsloven. Jernbaneverket vil ikke akseptere en kommunedelplan som umuliggjør en fremføring av Ringeriksbanen gjennom området. Følgelig anbefaler Jernbaneverket at det i kommunedelplanprosessen legges opp til en avstemming mot disse alternativene ved årsskiftet.</p> <p>Jernbaneverket ber om at disse forholdene innarbeides i planen og ønsker å delta i utforming av en hensiktsmessig kommunedelplan.</p>	<p>Kommunedelplan for Steinsfjorden og Kroksund forventes utarbeidet og vedtatt før Ringeriksbanens planarbeid, og skal avklare forholdet mellom bruk og vern ved Steinsfjorden. Forholdet til en ny jernbanetrase må avklares i en egen planprosess med tilhørende konsekvensutredning. Det presiseres at kommunedelplanen ikke har som intensjon å umuliggjøre en fremføring av jernbane gjennom området.</p> <p>Det vurderes som fornuftig at det i løpet av planprosessen avholdes møte for en nærmere orientering om Ringeriksbanens status.</p>
7	STATENS VEGVESEN, 14.04.2014	
	<p>Eksisterende E16 er en viktig gjennomfartsåre og framkommelighet er viktig i et nasjonalt/regionalt perspektiv. I et lengre perspektiv kan eksisterende E16 bli en viktig lokalveg og omkjøringsveg ved stenging av ny</p>	<p>Forhold til eksisterende E16 vil bli omtalt i planforslaget, og innspill i merknaden vil bli vurdert innarbeidet. Forhold til ny E16 må på lik linje som Ringeriksbanen avklares i en egen</p>

<p>E16. Eksisterende E16 vil, i tråd med gjeldende fylkesdelplan for avkjørsler og byggegrenser langs riksvegnettet i Buskerud, fortsatt være underlagt en streng holdning. Forholdet til eksisterende og ny E16 forutsettes ivaretatt i planarbeidet.</p> <p>Eksisterende E16 danner en barriere mellom tettstedet Vik og fjorden. Tilsvarende gjelder delvis mellom Sundvollen og fjorden. Trafikk til og fra E16 må skje via eksisterende kryss. Adkomst til fjorden må skje planskilt fra E16.</p> <p>Reguleringsplan for vannutskifting Steinsfjorden (bruer i stedet for fyllinger i Kroksundet og omfattende mudring i sundet) ligger innenfor kommunedelplanens planområde. Forholdet til denne reguleringsplanen må framgå i kommunedelplanen for Steinsfjorden.</p> <p>Det bør ikke skje utbygginger, eller legges til rette for utbygginger eller bruk av nærområder langs riks- og fylkesvegene som undergraver deres funksjon. Slik utbygging/bruk vil ha konsekvenser for trafiksikkerhet og framkommelighet. Det er viktig at trafiksikkerhet og framkommelighet ivaretas ved å identifisere og sikre gjennomføring av nødvendige tiltak i vegnettet som konsekvens av ønsket arealbruk. I tillegg til forholdene omkring vegene i området, bør kommunedelplanen omhandle forhold og tilrettelegging for kollektivtrafikk, gående og syklende.</p> <p>Trafiksikkerhet er viktig ved kommunal planlegging. Det bes om at det tas inn som et gjennomgående tema på alle nivåer og områder.</p> <p>Eventuelle konsekvenser for sommer- og vintervedlikehold av riks- og fylkesvegnettet må framgå. Det forutsettes at framtidig vedlikehold og drift kan skje innenfor normale rammer.</p> <p>Bruk av Plan- og bygningsloven som samordningsverktøy for å vurdere alle brukerinteressene i en helhetlig sammenheng synes fornuftig i dette området.</p> <p>Tilrettelegging for bruk av fritids- og</p>	<p>planprosess med tilhørende konsekvensutredning.</p> <p>Adkomst og kryssing av eksisterende E16 tas til orientering, og vil bli vurdert i planarbeidet.</p> <p>Status for reguleringsplan for vannutskifting Steinsfjorden skal avklares i kommunedelplanen. Hole og Ringerike kommuner legger til grunn at fyllinger i Kroksund skal fjernes i tråd med reguleringsplanen.</p> <p>Forholdet til utbygging og bruk langs riks- og fylkesveger må drøftes i kommunedelplanarbeidet. Trafikk inngår som et eget utredningstema.</p> <p>Trafiksikkerhet er omtalt i planprogrammet og inngår som et eget utredningstema.</p> <p>Konsekvenser for drift og vedlikehold vil på generelt grunnlag være for detaljert til å inngå som tema i kommunedelplanen. I den grad foreslåtte tiltak har vesentlige konsekvenser for drift og vedlikehold, vil dette bli redegjort for i plandokumentene.</p>
--	--

	<p>nærområder innebærer økt transportbehov på det offentlige vegnettet. Tiltak for å sikre trygg ferdsel på dette vegnettet må inngå i planen og være sikret gjennomført med rekkefølgekrav. Tilrettelegging for gående og syklende, samt bruk av kollektivtransport må vurderes. Det forutsettes at parkering skjer utenfor vegbane og at adkomster utformes/utbedres i tråd med vegnormalene. Det kan være aktuelt å bruke innsigelse hvis kommunedelplanen har mangler på dette område.</p>	<p>Forhold knyttet til trafikk og trafikksikkerhet skal utredes, og det vil bli gjort vurderinger knyttet til konsekvenser som følge av tiltaket.</p>
8	<p>RINGERIKE ARBEIDERPARTI V/ ANNE SANDUM, 08.04.2014</p>	
	<p>Ny E16 og sannsynlig trase for Ringeriksbanen vil berøre planen, og det er avgjørende at kommunedelplanen ikke hindrer planlegging og gjennomføring av de to nevnte viktige samferdselstiltakene. Det er nødvendig at kommunedelplanen åpner for å at ny E16 og Ringeriksbanen kan føres uhindret gjennom planområdet i den trase som blir vedtatt.</p> <p>Ringerike Arbeiderparti har noen synspunkter for hvordan Steinsfjorden også i fremtiden kan nyttes av allmennheten:</p> <p>Det må anlegges to båtutsettingsplasser i fjorden. En i nordenden og en ved Høyenhall. Fra Braksøya og nordover i fjordens midtparti anbefales det å tillate 20 knops fart for båt. I resten av fjorden anbefales 5 knop.</p> <p>Private brygger bør ikke tillates utover de som allerede har fått tillatelse. Ringerike Arbeiderparti ser for seg to sentrale båtplasser. En ved Vik og en ved Åsatangen. De ser for seg at det settes et tak på antall plasser.</p> <p>Ringerike Arbeiderparti mener dagens praksis knyttet til fiske må videreføres, men er opptatt av at fremmede arter ikke blir satt ut. Ørreten er på vikende front og derfor må bekkene som tilfører fjorden vann gruses og ryddes, slik at ørreten kan gyte. Åsabekken er i denne sammenheng viktig. Ringerike Arbeiderparti vil også påpeke viktigheten av at fiske og friluftsliv er tilgjengelig for allmennheten også i fremtiden.</p> <p>Ringerike Arbeiderparti peker på at hele fjorden må sees i en helhet når det gjelder friluftsliv. De ønsker 100 meters sone langs hele fjorden. Det bør, der det er teknisk mulig, opparbeides en tursti. Området bør defineres som utmark, ikke innmark. Vernede områder må følge</p>	<p>Se kommentar til Jernbaneverket og Statens vegvesen.</p> <p>Forslag til båtutsettingsplasser vil bli drøftet i planarbeidet. Hastighetsgrense for båttrafikk er forhold som behandles etter annet lovverk. Dette er omtalt i planprogrammet kap. 5.3.</p> <p>Forslag til plassering og antall båtplasser vil bli drøftet i planarbeidet.</p> <p>Planforslaget vil avklare tilgjengelighet for allmennheten langs Steinsfjorden. Forholdet mellom vern og brukerinteresser er hovedformålet å avklare i KDP. I dette inngår tilgjengeliggjøring av strandsonen.</p> <p>Forbud mot tiltak langs 100-metersbeltet langs sjøen og vassdrag er sikret gjennom § 1-8 i Plan- og bygningsloven,</p>

	<p>Naturmangfoldloven.</p> <p>Ringerike Arbeiderparti er opptatt av at vannkvaliteten er i balanse. Avrenning fra jordbruket er en viktig faktor og fangarmer vil fortsatt være viktig i fremtiden. Vann fra Damtjern må sikres. Båttrafikken må holdes under oppsikt og underlagt kommunale forskrifter. Ringerike Arbeiderparti ser ikke fyllingene ved Kroksund som et stort problem, grunnet utskifting av vannmasser vår og høst.</p> <p>Ved fremtidig utbygging i områdene rundt Steinsfjorden må det sikres at allmennheten har tilgang til fjorden og til Nordmarka/Krokskogen.</p>	<p>og er gjeldende inntil annet er regulert. Byggegrense mot strandsonen vil bli vurdert i planarbeidet, og det kan bli aktuelt å fastsette annen byggegrense for hele eller deler av Steinsfjorden. Det vil bli gjort vurderinger på hvor det bør tilrettelegges for opparbeidelse av tursti.</p> <p>Det er gjennomført en rekke utredninger om vannkvalitet i Steinsfjorden. Disse vil bli omtalt i konsekvensutredningen. Bør vannmiljø/vannkvalitet utredes som eget tema?</p> <p>Planprogrammets pkt 5.3.3 redegjør for gjeldende forskrifter, normer, planer etc som regulerer vannkvalitet i Steinsfjorden.</p> <p>Status for reguleringsplan for Vannutskifting Steinsfjorden skal avklares i kommunedelplanen.</p> <p>Allmennhetens tilgang til Steinsfjorden og Nordmarka/Krokskogen vil inngå som en del av temautredning om friluftsliv.</p>
9	HOLE SV V/ FRED HARALD NILSSEN, 07.04.2014	
	<p>Hole SV er særlig opptatt av planprogrammets delmål 5 og 6 (side 6) samt av vannkvaliteten i Steinsfjorden. De ser frem til å få avklart om Kroksundet kan bli mer åpent enn det er i dag. For å få mer helhetlig vern og forvaltning av planområdet i Tyrifjorden, foreslår Hole SV at planen blir utvida til også å gjelde ut Storøysundet til Lemostangen. På landsida av sundet kan det bl.a. etableres en enkel fjordsti ved å gi grunneierne tilskudd som kompensasjon for å sette av ned mot en halv meters belte i utkanten av åkrene. Hole SV mener det er realistisk med et sammenhengende turstinett fra Svendsrudmoen i Sælabånn til Halvdanshaugen.</p> <p>Utfordringer i tilknytning til flerbruk og friluftsliv i planområdet er å få etablert gode holdninger til rett til bruk og allmennhetens respekt for hensynsfull ferdsel på fjorden og i strandsonen. Enda bedre tilrettelagte aktivitets- og undervisningsopplegg kan i denne sammenheng være målretta oppdragende. Til daglig gjennom året blir fjorden og strandområdene lite brukt. Det er mest på godværsdager vinter og sommer at det er stor</p>	<p>Utvidelse av planområdet er vurdert, men ikke funnet hensiktsmessig grunnet... (Må svares ut av Hole/Ringerike kommuner)</p> <p>Planforslaget skal avklare en balansert bruk og vern av Steinsfjorden. Vurderinger knyttet til spredning av aktiviteter og tilrettelegging for bruk inngår i planarbeidet.</p>

	<p>utfart i planområdet. Forholdene må derfor legges til rette, særlig sommerstid, for å spre bade- og solingsaktiviteter. Det gjelder særlig utsetting av båter, parkering av biler og renovasjon.</p> <p>Hole SV har registrert at verken ungdomsråd eller skolens elevråd er aktivt utfordret til å delta i høringsrunda. Planprogrammet bør ha med et punkt om ungdommens bruksinteresser i planområdet.</p>	<p>Det planlegges en medvirkningsfase i tidlig planarbeid som inkluderer kontakt med ungdom og skoleelever. Dette vil bli nærmere redegjort i planprogrammet. Konsekvenser for barn og unge vil bli innarbeidet i temautredning om friluftsliv.</p>
10	<p>MILJØET I BYGDA VÅR – INTERESSEGRUPPE I HOLE, 07.04.2014</p>	
	<p>Gruppen støtter Direktoratet for naturforvaltning (DN) – i dag Miljødirektoratet – sin tilråding om at de to viktige naturområdene Steinsfjorden og Kroksund blir forvaltet som biotopvernområder under Fylkesmannens ansvarsområde. Et vern etter Naturmangfoldloven har sin styrke i at vedtaket skal gjelde for svært lang tid, mens et vedtak etter Plan- og bygningsloven lettere kan endres. Naturverdiene er av den størrelsen at disse bør gjennomføres og ivaretas av overordnede etater.</p> <p>Dessuten ønsker de å tilføye at hvis planleggingen av broløsnings for Ringeriksbanen og/eller firefelts motorvei over Kroksund skulle bli en realitet, vil dette klart være i strid med den internasjonale Ramsar-konvensjonen og annet lovverk som Norge har tiltrådt i de siste tiår.</p> <p>Ut fra det som leses i kommunedokumentet ønskes det fremdeles at veifyllingene ved Kroksund åpnes for vanngjennomstrømming. Gruppen mener fortsatt at det er tvilsomt om fjerning av veifyllingene vil gi den tilsiktede effekt og om det er en vurdering som er tatt på for dårlig grunnlag.</p> <p>Det er viktig å holde forurensning fra områdene rundt Steinsfjorden på et lavt nivå. Fangdammer, redusert jordbearbeiding om høsten, redusert bruk av gjødning og plantevernmidler har vært utmerkede tiltak som har gitt de ønskede resultater. Kloakkiseringen fra boliger og fritidshus bør aktiviseres. Der er det mye som gjenstår.</p>	<p>Kommunedelplanen forutsettes ikke å erstatte det pågående arbeidet med en verneplan for Tyrifjorden. Planarbeidet vil kunne gi viktige innspill til verneplanen, og i tillegg legge til rette for balansert bruk og vern av de områdene verneplanen ikke omtaler.</p> <p>Planlegging av ev broløsnings for vei og jernbane er forhold som må vurderes og utredes i egne planer med tilhørende konsekvensutredninger av forslagsstiller.</p> <p>Status for reguleringsplan for Vannutskifting Steinsfjorden skal avklares i kommunedelplanen.</p> <p>Det foreligger planer for anlegg med overføringsledninger og pumpestasjoner som skal erstatte dagens kloakksystem (Kloakk uten rør). Forholdet vil bli utredet under temaet «kraft- og rørledninger».</p>
11	<p>NORSK ORNITOLOGISK FORENING, 07.04.2014</p>	
	<p>Forvaltningen av Steinsfjordens verdier må gjennomføres av overordnede etater. Et</p>	<p>Kommunedelplanen forutsettes ikke å erstatte det pågående arbeidet med en</p>

	<p>biotopvern (ved kongelig resolusjon) i denne delen av våtmarkssystemet, slik DN har tilrådd, er ikke ønskelig på kommunalt hold. Her ønsker man i stor grad å ta hensyn til flerbruksinteressene. NOF ser det som svært uheldig at disse internasjonale verdiene i Ramsar-systemet skal tas hånd om på kommunalt plan, gjennom Plan- og bygningsloven.</p> <p>I planprogrammet står det at naturverdier i Steinsfjorden og Kroksund skal ivaretas og at fugleliv og våtmarker må tillegges avgjørende vekt ved utarbeidelsen av kommunedelplanen. Noen nærmere opplysninger om hvordan dette skal gjennomføres kommer ikke frem. Så sent som i mars 2014 fikk NOF opplysninger om utfylling og graving i våtmark ved Steinsfjorden. De to kommunene har liten eller ingen kontroll med hva som har foregått eller foregår langs store deler av strandsonen. Når eksempelvis nøkkellokaliteter er blitt ødelagt og viktig fotodokumentasjon fra strandsonen ikke er ivaretatt må man spørre seg om det på kommunalt hold er tilstrekkelig vilje og interesse for å ivareta og forvalte internasjonalt betydningsfulle naturverdier. Over hele landet mangler denne type kompetanse innen kommunene. Derfor er NOF av den klare oppfatning at dette er en oppgave for regionale og nasjonale miljømyndigheter. NOF mener derfor at viktige biomangfoldkvaliteter i særlig Steinsfjorden må vernes via kongelig resolusjon (biotopvernområder) og forvaltes av FMBU.</p>	<p>verneplan for Tyrifjorden. Planarbeidet vil gi viktige innspill til verneplanen, og i tillegg legge til rette for balansert bruk og vern av de områdene verneplanen ikke omtaler.</p> <p>Naturmiljø inngår som eget utredningstema i planarbeidet.</p> <p>Kommunedelplanen vil være et nødvendig underlag for at kommunen kan føre overvåkning og kontroll knyttet til tiltak i strandsonen rundt Steinsfjorden, og gi hjemmel til å avvise tiltak som er i strid med planen.</p>
12	STEINSFJORDEN FISKEFORENING, 21.04.2014	
	<p>Steinsfjorden fiskeforening synes kommunedelplanen har altfor lite fokus på natur og miljø. Innledningsvis blir planprogrammets hovedmål uttalt som bærekraftig bruk og sikring av naturverdier. Blant delmål er flere former for bruk listet opp. Eksempelvis; fastsette arealbruk til badestrender, bryggeanlegg, tilgjengeliggjøring av strandsonen. Dette bildet går igjen i hele planprogrammet. Konkretisering av ivaretagelse av miljø og landskapstyper er ikke nevnt.</p> <p>Planen har ingen verdi så lenge den ikke sier noe om kontroll, håndhevelse eller skjødselsplan. Forvaltningen etter Plan- og bygningsloven har hittil ikke blitt fulgt opp av kommunene hva gjelder tiltak i strandsonen og allmennhetens interesser for tilgang til</p>	<p>Planforslaget beskriver hvilke tema som skal utredes i planarbeidet. Landskap og naturmiljø er to av temaene. Utredningene vil vurdere konsekvensene planen har for temaene, og foreslå ev avbøtende tiltak slik at temaene kan ivaretas.</p> <p>Se kommentar til «Norsk ornitologisk forening», vedr kontroll og håndhevelse.</p>

<p>strandsonen.</p> <p>Dette er kun et planprogram. Det er langt igjen til kommuneplaner med et innhold som sier hvor godt vern av området blir. De foreliggende forslagene til verneplan og forvaltningsplan fra fylkesmannen er til sammenligning svært detaljerte i beskrivelse av hvilke verdier som finnes og hvordan de skal forvaltes. På bakgrunn av den store usikkerheten rundt resultatet av kommunedelplanen kan ikke Steinsfjorden fiskeforening anbefale denne fremfor planene fra fylkesmannen.</p> <p>Hole og Ringerike kommuners hensikt med å bruke Plan- og bygningsloven til forvaltning av området er at det gir mulighet til å avveie vernehensyn mot andre samfunnsinteresser. Konsekvensen vil bli at det som er naturlig å verne, om en del år kommer under sterkt press som følge av et mye større befolkningsantall. Avveiningen mellom vern og samfunnsinteresser vil da bli gjort på nytt, med fare for ytterligere nedbygging og utarming av naturverdier.</p> <p>Steinsfjorden fiskeforening anser følgende som Steinsfjordens hovedutfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • For næringsrikt vann som følge av avrenning fra KUR-anlegg, bebyggelse og landbruk. • Mort-bestand som bidrar til økt nivå av næringsstoffer i vann og fortrenging av andre fiskearter. • Tap av gjenværende naturlig strandlinje og våtmarker som følge av nedbygging og hogst m.m. • Bruken av innsjø og strender kan bli for hard. • Tilsyn og håndhevelse av lovverk og bestemmelser. <p>Kommunene legger i prinsippet opp til fjordstier rundt hele Steinsfjorden. Dette er problematisk i viker med våtmarker. De samme våtmarksområdene er tatt med som biotopvern i verneplan. Området er hvile og overnattingssted for ender og gjess. Det strider mot verneintensjonene å legge ferdsel gjennom slike områder.</p> <p>Kommunedelplanen nevner tidligere planer om fjerning av fyllinger i Kroksund. Det er stor usikkerhet rundt effekten av et slikt tiltak.</p>	<p>Informasjonen tas til orientering</p> <p>Arbeidet med kommunedelplanen vil kunne ta stilling til områder der det er egnet å etablere fjordstier, samt avveie dette mot naturverdiene. Forholdet vil bli utredet under temaene «universell utforming» og «strandsonen».</p> <p>Se kommentar til «Miljøet i bygda vår», vedr fjerning av fyllinger i Kroksund</p>
--	--

	<p>Foreningen kjenner til at den negative effekten av økende mort-bestand er større enn den beregnede effekten av åpning av Kroksundet.</p> <p>Flere KUR-anlegg fungerer ikke lenger. Næringsstoffer går rett til fjorden, uten at det er satt i gang noen tiltak.</p>	<p>Se kommentar til «Miljøet i bygda vår», vedr avløp.</p>
13	RÅDET FOR RINGERIKSREGIONEN V/ LARS OLSEN, 04.04.2014	
	<p>Ny E16 og sannsynlig trase for Ringeriksbanen berører planområdet. For Ringeriksregionen er det helt avgjørende at en kommunedelplan for Steinsfjorden ikke hindrer planlegging og gjennomføring av disse to svært viktige samferdselstiltakene, jf. kommunestyrenes felles prioriteringer til Nasjonal Transportplan, samt Ringeriksregionens felles samferdselsstrategi.</p> <p>Det er nødvendig at kommunedelplan for Steinsfjorden åpner for at ny E16 og Ringeriksbanen kan føres uhindret gjennom planområdet i den trase som blir vedtatt.</p>	<p>Se kommentarer til Jernbaneløp og Statens vegvesen vedr fremføring av Ringeriksbanen og E16.</p>
14	ESPEN HVAL, 14.04.2014	
	<p>Hval driver og eier Pålsrud gård, med rettigheter i allmenningen, som Steinsfjorden er en del av.</p> <p>Steinsfjorden og områdene rundt har gjennom flere hundre år vært benyttet til fiske, krepsing, rekreasjon, jakt, næringsutøving, matauke, hente vann til gårdsdrift og annet. Dette forventer han at han kan fortsette med. Hval driver ut i fra naturens ressurser og på naturens premisser, og mener det drives en balansert og riktig forvaltning av naturen.</p> <p>Det drives kultiveringsbeiting langs med Steinsfjorden og i Steinsvika, som ligger til Steinsletta kulturlandskap.</p> <p>En arealplan må ikke sette begrensninger på bruken ned mot fjorden, eller fjorden verken for gårdsbruk eller andre.</p> <p>Det bør legges til rette så de kommunale forvalterne av fjorden kan kjøpe opp eiendommer rundt fjorden og gjøre dette tilgjengelig for allmennheten.</p> <p>Det bør legges til rette med veier og brygger for brukerne av fjorden, også den næringsmessige delen.</p>	<p>Kommunedelplanen har som intensjon å avklare en balanse mellom vern og brukerinteresser rundt Steinsfjorden og Kroksund.</p> <p>Informasjonen fra Hval tas til orientering.</p> <p>Kommunedelplanen vil avklare ev behov for begrensninger på bruken ned mot fjorden.</p> <p>Grad av tilgjengeliggjøring er tema som vil bli vurdert i planforslaget. Det er ikke intensjon for det foreliggende kommuneplanarbeidet å legge til rette for kommunalt oppkjøp av grunn.</p> <p>Det vil ved utarbeidelse av planen bli gjort vurderinger av tilrettelegging for adkomst til fjorden og etablering av fellesbrygger.</p>

	Det er gjennom aktiv bruk fjordene blir best ivaretatt.	
--	---	--